

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

**Зарудняк Наталя Іванівна
Лопушан Тетяна Володимирівна**

**УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРА
КІНЦЯ ХІХ - ПОЧАТКУ ХХ
СТОЛІТТЯ**

Навчально-методичний посібник
для студентів філологічних спеціальностей

Умань
2020

Рецензенти:

Погребенник В. Ф., доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри української літератури Інституту української філології та літературної творчості ім. Андрія Малишка Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова;

Новаківська Л. В., доктор педагогічних наук, доцент професор кафедри української літератури, українознавства та методики їх навчання Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини

*Рекомендовано до друку вченою радою факультету української філології
Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини
(протокол № 4 від 21.10.2020 р).*

Зарудняк Н. І.

З-34 Українська література кінця ХІХ – початку ХХ століття : навч.-метод. посіб. для студ. філол. спец. / Н. І. Зарудняк, Т. В. Лопушан ; МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини – Умань : Візаві, 2020. – 287 с.

У навчально-методичному посібнику подаються програма відповідного курсу історії української літератури, література до курсу, теми лекцій, теми і плани практичних занять, теми, що виносяться на самостійне опрацювання студентами, завдання для самоперевірки, списки рекомендованої літератури та художніх текстів, рекомендованих для текстуального опрацювання та для вивчення напам'ять, хрестоматія художніх творів та критичних матеріалів.

УДК 821.161.2.0'05(075.8)

© Зарудняк Н. І., 2020

© Лопушан Т. В., 2020

МІСЦЕ ДИСЦИПЛІНИ В НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ

В процесі підготовки вчителя-словесника, філолога-україніста курс модерної української літератури (кінець XIX – початок XX століття) має особливе значення. Ним логічно продовжується вивчення студентами-філологами історії української літератури від найдавніших часів до наших днів. Тому він є своєрідним підсумком набутих за попередні роки естетико-літературних знань у застосуванні до глибокого студювання художньої творчості поколінь багатьох українських митців.

Цей курс також повинен узагальнити розуміння майбутніми словесниками загальнолюдської та національної специфіки української літератури, зокрема особливостей її розвитку, мистецької і суспільної функції в XX столітті.

Вивчення української новітньої літератури передбачає глибоке ознайомлення майбутніх вчителів з найяскравішими постатями в літературному процесі даного, але в широкому вітчизняному та світовому контексті. Він передбачає також всебічне студювання конкретних художніх текстів, насамперед мистецьки повноцінних.

Під час лекційних і практичних занять, готуючи індивідуальні реферати, студенти-філологи удосконалюють методику аналізу тих чи інших літературних творів, навички вивчення їхнього місця в історії рідного письменства і в світовому процесі, відшліфовуватимуть свій естетичний смак, «власне» прочитання і оцінку літературних явищ, процесів, постатей митців.

Програма вводиться на підставі принципу об'єктивного історизму, спрямовуються на осмислення специфіки української літератури XX ст., котра компенсувала відсутність багатьох сфер національної культури, поєднуючи свою соціальну заангажованість із естетичною функцією і виконуючи не лише художній а й культурологічну, націотворчу роль. Враховуються погляди на розвиток української літератури С.Єфремова, Д.Чижевського, М.Возняка, М.Зерова, О.Білецького, Ю.Шереха, Інституту літератури ім. Т.Шевченка НАН України, а також набутих історіографії, філософії культури, герменевтики, структуралізму, психоаналізу тощо – за способом зіставлення, а не протиставлення.

Мета і завдання дисципліни.

Мета курсу полягає в ознайомленні з основними етапами розвитку української літератури межі XIX – XX століть, проблемами дослідження української белетристики доби модернізму, понятійним апаратом та основними проблемами найновіших літературно-теоретичних досліджень даного періоду.